



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**  
**ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**  
**ΟΔΗΓΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

## Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή-Μορφή και Δομή Πτυχιακής Εργασίας .....	2
1.1. Μορφή και Δομή Πτυχιακής Εργασίας.....	2
1.2. Ανάλυση της Δομής της Πτυχιακής Εργασίας.....	3
1.2.1. Σελίδα Τίτλου (Εξώφυλλο):.....	3
1.2.2. Σελίδα Έγκρισης με Υπογραφή Επιβλέποντος .....	3
1.2.3. Δήλωση Περί Μη Λογοκλοπής.....	4
1.2.4. Ευχαριστίες .....	5
1.2.5. Περίληψη στην Ελληνική Γλώσσα & Λέξεις Κλειδιά .....	5
1.2.6. Πίνακας Περιεχομένων .....	5
1.2.7. Πίνακας Συντομογραφιών .....	6
1.2.8. Κατάλογος Εικόνων, Σχημάτων και Πινάκων .....	6
1.2.9. Εισαγωγή.....	6
1.2.10. Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας.....	6
1.2.11. Μεθοδολογία .....	7
1.2.12. Αποτελέσματα .....	7
1.2.13. Συζήτηση .....	7
1.2.14. Συμπεράσματα .....	7
1.2.15. Αναφορές.....	7
1.2.16. Παράρτημα.....	8
2. Τεχνικά Στοιχεία Συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας.....	8
2.1. Έκταση Πτυχιακής Εργασίας .....	8
2.2. Έντυπη μορφή της Πτυχιακής Εργασίας.....	8
2.3. Δομή Εξώφυλλου .....	8
2.4. Κείμενο .....	9
2.5. Αρίθμηση σελίδων.....	9
2.6. Υποσημειώσεις.....	9
2.7. Λεζάντες.....	9
2.8. Κεφαλίδες και υποσέλιδα.....	9
2.9. Ορολογία .....	10
2.10. Αναφορές.....	10
2.11. Πνευματικά δικαιώματα & Λογοκλοπή .....	10
3. Διάρκεια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και αξιολόγηση πτυχιακών εργασιών.....	11
3.1. Διάρκεια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας .....	11
3.2. Αξιολόγηση πτυχιακών εργασιών και κριτήρια βαθμολόγησης .....	12

## 1. Εισαγωγή-Μορφή και Δομή Πτυχιακής Εργασίας

Στο παρακάτω κείμενο ακολουθούν ορισμένες οδηγίες οι οποίες αφορούν τη διαδικασία συγγραφής της πτυχιακής σας εργασίας με σκοπό τη διευκόλυνσή σας.

Επιπρόσθετα του Οδηγού Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας, στην ενότητα “ΕΓΓΡΑΦΑ” της e-class του μαθήματος «ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ» βρίσκεται αναρτημένος και ο Κανονισμός Πτυχιακής Εργασίας (ο οποίος περιλαμβάνει και ορισμένες ακόμα πληροφορίες) και καλείστε να τον μελετήσετε. Επίσης ο Κανονισμός Πτυχιακής Εργασίας είναι αναρτημένος και στον ιστότοπο του Τμήματος (<https://physiotherapy.uop.gr/proptychiakes-spydes/>).

### 1.1. Μορφή και Δομή Πτυχιακής Εργασίας

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στοχεύει τόσο στην ανάπτυξη όσο και στη διερεύνηση ενός θέματος, μέσω της πραγματοποίησης συστηματικής έρευνας και μελέτης του.

Η πτυχιακή εργασία είναι μια ερευνητική δουλειά, η οποία μπορεί να έχει τη μορφή:

- Μίας ποσοτικής ή ποιοτικής έρευνας είτε
- Μιας συστηματικής ανασκόπησης της υπάρχουσας αρθρογραφίας.

Ο όρος συστηματική ανασκόπηση (Systematic Review) αναφέρεται ως μια μεθοδευμένη και συστηματική μελέτη της διεθνούς αρθρογραφίας για ένα επιστημονικό θέμα για την εξαγωγή συμπερασμάτων από προϋπάρχουσες δημοσιευμένες μελέτες στο συγκεκριμένο θέμα.

Σε μια πτυχιακή εργασία θα πρέπει να διακρίνονται ευκρινώς τα παρακάτω Κεφάλαια:

- (Α) Εισαγωγή.
- (Β) Ανασκόπηση βιβλιογραφίας.
- (Γ) Μεθοδολογία.
- (Δ) Αποτελέσματα.
- (Ε) Συζήτηση.
- (ΣΤ) Συμπεράσματα με τη σύνοψη των ευρημάτων.
- (Ζ) Αναφορές.
- (Η) Παράρτημα (Προαιρετικά).

Αναλυτικές οδηγίες για το περιεχόμενο καθενός από αυτά τα κεφάλαια δίνονται παρακάτω.

Πιο αναλυτικά, η δομή της πτυχιακής εργασίας, θα πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω μέρη:

1. Σελίδα Τίτλου (Εξώφυλλο).
2. Σελίδα Έγκρισης με Υπογραφή Επιβλέποντος.
3. Δήλωση Περί Μη Λογοκλοπής.
4. Ευχαριστίες (Είναι προαιρετικό).
5. Περίληψη στην Ελληνική Γλώσσα & Λέξεις Κλειδιά.
6. Πίνακας Περιεχομένων.
7. Πίνακας Συντομογραφιών.
8. Κατάλογος Εικόνων.
9. Κατάλογος Σχημάτων.
10. Κατάλογος Πινάκων.
11. Εισαγωγή.
12. Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας.
13. Μεθοδολογία.
14. Αποτελέσματα.
15. Συζήτηση.
16. Συμπεράσματα.
17. Αναφορές.
18. Παράρτημα (Σε περίπτωση που χρειάζεται).

## **1.2. Ανάλυση της Δομής της Πτυχιακής Εργασίας**

### **1.2.1. Σελίδα Τίτλου (Εξώφυλλο):**

Στη Σελίδα Τίτλου (Εξώφυλλο), περιλαμβάνονται:

Το Λογότυπο του Ιδρύματος και η Επωνυμία του Ιδρύματος.

- Τον χαρακτηρισμό της εργασίας «ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ» και αμέσως έπειτα τον τίτλο της.
- Το/τα ονοματεπώνυμο/α και ο/οι αριθμός/οί μητρώου (Α.Μ.) του/των συγγραφέα/ων και αμέσως μετά ο/η επιβλέπων/επιβλέπουσα καθηγητής/τρια.
- Τέλος στο κάτω μέρος της σελίδας του εξωφύλλου αναφέρονται ο τόπος και η χρονολογία συγγραφής της εργασίας.

Αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο γραφής των παραπάνω στοιχείων του εξωφύλλου αναφέρονται παρακάτω.

### **1.2.2. Σελίδα Έγκρισης με Υπογραφή Επιβλέποντος**

Πρόκειται για συγκεκριμένο έγγραφο το οποίο βρίσκεται στον Κανονισμό Πτυχιακής εργασίας (Παράρτημα 2 - Έντυπο Β) και το οποίο συμπληρώνεται και υπογράφεται

από τον επιβλέποντα της πτυχιακής εργασίας. Το συγκεκριμένο έγγραφο ενσωματώνεται στην πτυχιακή εργασία αμέσως μετά το εξώφυλλό της.

### 1.2.3. Δήλωση Περί Μη Λογοκλοπής

Αμέσως έπειτα από τη σελίδα έγκρισης με υπογραφή επιβλέποντος ακολουθεί το παρακάτω κείμενο υπογεγραμμένο από τους φοιτητές/συγγραφείς της πτυχιακής εργασίας.

#### **Δήλωση μη λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης**

"Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνουμε ενυπογράφως ότι είμαστε οι αποκλειστικοί συγγραφείς της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας και για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς εντός της εργασίας αυτής. Έχουμε αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε μέσω επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνουμε την ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαστε υπόλογοι έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην πτυχιακή μας εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνουμε, συνεπώς, ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμάς αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνουμε πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εν λόγω εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μας ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας."

Όνομα και Επώνυμο 1<sup>ου</sup> Συγγραφέα:

Όνομα και Επώνυμο 2<sup>ου</sup> Συγγραφέα:

.....

.....

Υπογραφή 1<sup>ου</sup> Συγγραφέα:

Υπογραφή 2<sup>ου</sup> Συγγραφέα:

.....

.....

Ημερομηνία (Ημέρα/Μήνας/Ετος):

...../...../.....

Σε περίπτωση 1 φοιτητή/συγγραφέα της πτυχιακής εργασίας, θα χρησιμοποιείται το παρακάτω κείμενο:

#### **Δήλωση μη λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης**

"Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι ο αποκλειστικός/η συγγραφέας της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας και για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς εντός της εργασίας αυτής. Έχω αναφέρει

πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε μέσω επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην πτυχιακή μου εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εν λόγω εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας."

Όνομα και Επώνυμο Συγγραφέα:

.....

Υπογραφή Συγγραφέα:

.....

Ημερομηνία (Ημέρα/Μήνας/Ετος):

...../...../.....

#### **1.2.4. Ευχαριστίες**

Η έκφραση ευχαριστιών στην πτυχιακή εργασία, είναι κάτι το προαιρετικό και απευθύνονται προς όλους/ες εκείνους/ες οι οποίοι/οποίες είτε με άμεσο ή έμμεσο τρόπο βοήθησαν στην πραγματοποίηση της πτυχιακής εργασίας.

#### **1.2.5. Περίληψη στην Ελληνική Γλώσσα & Λέξεις Κλειδιά**

Η περίληψη αποτελεί ένα από τα βασικά τμήματα της δομής της πτυχιακής εργασίας. Εντός του κειμένου της περίληψης περιλαμβάνονται κατά σειρά και με περιεκτικό τρόπο: Εισαγωγή, Σκοπός της εργασίας, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα και τέλος Συμπεράσματα.

Η γλώσσα γραφής της περίληψης είναι η Ελληνική. Η έκταση της περίληψης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις. Αμέσως κάτω από το κείμενο της περίληψης εμφανίζονται οι «Λέξεις-κλειδιά», οι οποίες θα πρέπει να είναι από 3 έως 5 λέξεις. Ουσιαστικά πρόκειται για βασικές έννοιες τις οποίες πραγματεύεται η εκάστοτε πτυχιακή εργασία αναλόγως του αντικειμένου της.

#### **1.2.6. Πίνακας Περιεχομένων**

Πρόκειται για έναν πίνακα με 2 στήλες, ο οποίος περιλαμβάνει τα περιεχόμενα της πτυχιακής εργασίας μέσω αναφοράς των κεφαλαίων και των υποενοτήτων των κεφαλαίων αυτών (1<sup>η</sup> στήλη του πίνακα) καθώς και της σελίδας έναρξης του εκάστοτε κεφαλαίου ή υποκεφαλαίου εντός του κειμένου της πτυχιακής εργασίας (2<sup>η</sup> στήλη του πίνακα). Στα περιεχόμενα χρησιμοποιείται το δεκαδικό σύστημα αρίθμησης τους από αραβικούς αριθμούς και υποδιαίρεσεις αυτών (για τα υποκεφάλαια).

### **1.2.7. Πίνακας Συντομογραφιών**

Σε περίπτωση χρήσης συντομογραφιών εντός του κειμένου της πτυχιακής εργασίας, θα πρέπει να δημιουργηθεί και αντίστοιχος πίνακας συντομογραφιών αμέσως μετά τον πίνακα περιεχομένων της πτυχιακής εργασίας.

### **1.2.8. Κατάλογος Εικόνων, Σχημάτων και Πινάκων**

Σε περίπτωση που στο κείμενο της πτυχιακής εργασίας έχουν χρησιμοποιηθεί εικόνες, θα πρέπει να δημιουργηθεί κατάλογος εικόνων όπου θα αναφέρονται οι λεζάντες των αριθμημένων εικόνων και η σελίδα όπου βρίσκονται εντός του κειμένου της πτυχιακής εργασίας.

Αντίστοιχα, σε περίπτωση που στο κείμενο της πτυχιακής εργασίας έχουν χρησιμοποιηθεί σχήματα, θα πρέπει να δημιουργηθεί κατάλογος σχημάτων όπου θα αναφέρονται οι λεζάντες των αριθμημένων σχημάτων και η σελίδα όπου βρίσκονται εντός του κειμένου της πτυχιακής εργασίας.

Τέλος, σε περίπτωση που στο κείμενο της πτυχιακής εργασίας έχουν χρησιμοποιηθεί πίνακες, θα πρέπει να δημιουργηθεί κατάλογος πινάκων όπου θα αναφέρονται οι λεζάντες των αριθμημένων πινάκων και η σελίδα όπου βρίσκονται εντός του κειμένου της πτυχιακής εργασίας.

### **1.2.9. Εισαγωγή**

Στο κεφάλαιο της εισαγωγής της πτυχιακής εργασίας θα παρουσιάζονται: ο σκοπός, η σημασία μελέτης του θέματος και οι υποθέσεις της εργασίας, χρησιμοποιώντας σχετικές και στοχευμένες αναφορές.

### **1.2.10. Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας**

Στο κεφάλαιο της ανασκόπησης της βιβλιογραφίας της πτυχιακής εργασίας, θα παρουσιάζεται σε επαρκή έκταση το θεωρητικό πλαίσιο και θα εξετάζονται οι αρχικές υποθέσεις της εργασίας μέσω της ανασκόπησης της διεθνούς αρθρογραφίας.

### **1.2.11. Μεθοδολογία**

Στο κεφάλαιο της μεθοδολογίας της πτυχιακής εργασίας, θα περιγράφεται λεπτομερώς η μέθοδος της εργασίας με όλες τις διαδικασίες συλλογής δεδομένων. Σε μία συστηματική ανασκόπηση το δείγμα είναι η αρθρογραφία που θα πρέπει να συλλεχθεί με βάση συγκεκριμένο σχεδιασμό ο οποίος θα πρέπει να αναφερθεί. Σε άλλου είδους έρευνα (ποιοτική, περιγραφική) το κεφάλαιο της μεθοδολογίας θα αναφέρει λεπτομερώς τα κάτωθι υποκεφάλαια: Α. Δείγμα, Β. Όργανα μέτρησης, Γ. Πειραματική διαδικασία, Δ. Στατιστικές αναλύσεις. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα αναφέρεται και ο αριθμός πρωτοκόλλου έγκρισης της μελέτης από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Ιδρύματος, όταν αφορά την εύρεση και χρήση δείγματος ατόμων (είτε υγιών, είτε ασθενών) ή πειραματόζωων.

### **1.2.12. Αποτελέσματα**

Στο κεφάλαιο των αποτελεσμάτων της πτυχιακής εργασίας θα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων ή θα δίνονται απαντήσεις στις υποθέσεις της εργασίας (π.χ. σε μια συστηματική ανασκόπηση) και θα χρησιμοποιούνται πίνακες, διαγράμματα, κλπ.

### **1.2.13. Συζήτηση**

Στο κεφάλαιο της συζήτησης θα παρουσιάζεται σύγκριση των αποτελεσμάτων με τα διεθνή δεδομένα, σχολιασμός αυτών με κριτική σκέψη, αναφορά στην κλινική σημασία των ευρημάτων και στους περιορισμούς, με προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

### **1.2.14. Συμπεράσματα**

Στο κεφάλαιο των συμπερασμάτων της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται ουσιαστικά μια σύνοψη των ευρημάτων της πτυχιακής εργασίας.

### **1.2.15. Αναφορές**

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί ένα επιστημονικό κείμενο και αυτή θα πρέπει να τηρεί όλες τις σχετικές διατάξεις οι οποίες ισχύουν περί των πνευματικών δικαιωμάτων.

Βάσει των παραπάνω, σε οτιδήποτε παρατίθεται από άλλο/ους συγγραφέα/εις θα πρέπει να παρουσιάζεται και η πηγή προέλευσής του. Οι αναφορές που υπάρχουν εντός



το κείμενο θα πρέπει να συγκεντρώνονται στο τέλος της πτυχιακής εργασίας στο κεφάλαιο αναφορές. Περισσότερες λεπτομέρειες για την παράθεση των παραπομπών παρέχονται παρακάτω.

### **1.2.16. Παράρτημα**

Στο παράρτημα της πτυχιακής εργασίας (σε περίπτωση που χρειάζεται) περιλαμβάνονται τα έντυπα συγκατάθεσης (σε περίπτωση ερευνητικής εργασίας), οι στατιστικοί πίνακες, τα ερωτηματολόγια (σε περίπτωση που χρησιμοποιήθηκαν στην πτυχιακή εργασία) καθώς και τυχόν δημοσιεύσεις της πτυχιακής εργασίας.

## **2. Τεχνικά Στοιχεία Συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας**

### **2.1. Έκταση Πτυχιακής Εργασίας**

Η έκταση της Πτυχιακής Εργασίας εξαρτάται πρωτίστως από το αντικείμενο της μελέτης. Συνιστάται το σώμα κειμένου να εκτείνεται από 50 έως 120 σελίδες που αντιστοιχεί σε περίπου 8.000-15.000 λέξεις. Στο σώμα κειμένου δεν προσμετρώνται:

- Το κεφάλαιο των αναφορών.
- Τα κεφάλαιο των παραρτημάτων.

### **2.2. Έντυπη μορφή της Πτυχιακής Εργασίας**

- Η εκτύπωση γίνεται σε φύλλο μεγέθους A4.
- Τα αντίγραφα του επιβλέποντα καθηγητή καθώς και της εξεταστικής επιτροπής, δύναται να είναι είτε σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ανάλογα με την σύσταση του κάθε μέλους της επιτροπής εξέτασης. Μετά από εξέταση και έγκριση από τον επιβλέποντα καθηγητή/τρια, 1 αντίγραφο σε USB stick κατατίθεται στην γραμματεία του Τμήματος σε μορφή pdf.

### **2.3. Δομή Εξώφυλλου**

Πρέπει να αναγράφονται με κεφαλαία γράμματα σε κεντρική ευθυγράμμιση, με γραμματοσειρά Times New Roman:

- Το λογότυπο του Ιδρύματος (Μέγεθος γραμματοσειράς: 16, Κεφαλαία, Έντονη γραφή).
- Ο τίτλος του Ιδρύματος (Μέγεθος γραμματοσειράς: 16, Κεφαλαία, Έντονη γραφή).
- Τμήμα (Μέγεθος γραμματοσειράς: 16, Κεφαλαία, Έντονη γραφή).

- Χαρακτηρισμός Εργασίας (ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, Μέγεθος γραμματοσειράς: 14, Κεφαλαία, Έντονη γραφή).
- Ο τίτλος της εργασίας (Μέγεθος γραμματοσειράς: 14, Έντονη γραφή).
- Ονοματεπώνυμο και αριθμός μητρώου φοιτητή (Μέγεθος γραμματοσειράς: 14).
- Ονοματεπώνυμο Επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ (Μέγεθος γραμματοσειράς: 14, Έντονη γραφή).
- Τόπος και Έτος (Μέγεθος γραμματοσειράς: 14, Έντονη γραφή).

#### 2.4. Κείμενο

- Το χρώμα της γραμματοσειράς πρέπει να είναι μαύρο.
- Διάστιχο 1,5 cm.
- Γραμματοσειρά: Times New Roman.
- Τίτλοι των κεφαλαίων της εργασίας: μέγεθος γραμματοσειράς 16.
- Τίτλοι των υποκεφαλαίων: μέγεθος γραμματοσειράς 14.
- Κυρίως κείμενο: μέγεθος γραμματοσειράς 12.
- Διάταξη κειμένου: πλήρης στοίχιση.
- Περιθώρια: Αριστερά: 3cm, Δεξιά: 2cm, Κάτω: 2cm, Επάνω: 2cm.
- Αλλαγή παραγράφου: το περιθώριο στα αριστερά θα είναι 4 cm.

#### 2.5. Αρίθμηση σελίδων

Η αρίθμηση των σελίδων πραγματοποιείται κάτω δεξιά στη εκάστοτε σελίδα. Από τη δεύτερη σελίδα της εργασίας μέχρι και τον κατάλογο των πινάκων, η αρίθμηση θα είναι λατινική. Από το κεφάλαιο της εισαγωγής και έπειτα η αρίθμηση θα είναι με αραβικούς αριθμούς.

#### 2.6. Υποσημειώσεις

Οι υποσημειώσεις αναγράφονται στο τέλος κάθε σελίδας με διαδοχική αρίθμηση.

#### 2.7. Λεζάντες

Κάθε σχήμα, διάγραμμα, εικόνα, φωτογραφία και πίνακας έχει μοναδική αρίθμηση. Η πηγή προέλευσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στη λεζάντα αν δεν είναι πρωτότυπο υλικό. Οι λεζάντες πρέπει να έχουν μέγεθος γραμματοσειράς 11 με μονό διάστημα.

#### 2.8. Κεφαλίδες και υποσέλιδα

Οι κεφαλίδες και τα υποσέλιδα εμπεριέχονται στο κύριο κείμενο. Τα κεφάλαια γράφονται ως κεφαλίδα με μέγεθος γραμματοσειράς 12.

## 2.9. Ορολογία

Την πρώτη φορά που θα αναγραφεί στο κείμενο επιστημονικός όρος που προέρχεται από μεταφρασμένο ξένο όρο, θα πρέπει σε παρένθεση να αναγράφεται και ο ξένος όρος.

## 2.10. Αναφορές

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα, οι αναφορές παρατίθενται όταν χρησιμοποιούμε ως πηγή πληροφορίας είτε ακριβές απόσπασμα είτε όχι. Για την συγγραφή των ετεροαναφορών χρησιμοποιείται το Harvard Referencing Style ( [https://lib.ugm.ac.id/?page\\_id=9256&lang=en](https://lib.ugm.ac.id/?page_id=9256&lang=en) )

Συμβουλές:

- Οι παραπομπές πρέπει να προέρχονται από πηγές επιστημονικού κύρους και αναγνώρισης [Μηχανές αναζήτησης – Scopus, Pubmed, αναγνωρισμένοι ιστότοποι εκδοτικών οίκων (π.χ. Elsevier/Springer/MDPI) και ιστοσελίδες επιστημονικών οργανισμών (π.χ. International Society of Biomechanics).
- Οι παραπομπές πρέπει να προέρχονται από το πρωτότυπο ερευνητικό άρθρο.
- Ο κύριος όγκος (70-80 %) των χρησιμοποιούμενων παραπομπών στην πτυχιακή εργασία θα πρέπει να αφορά πρόσφατα (της τελευταίας δεκαετίας) άρθρα από επιστημονικά περιοδικά και η χρήση παραπομπών από βιβλία να αντιπροσωπεύει το 20-30% του συνολικού αριθμού των παραπομπών της πτυχιακής εργασίας.

## 2.11. Πνευματικά δικαιώματα & Λογοκλοπή

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί επιστημονικό κείμενο και πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες Ηθικής και Δεοντολογίας σχετικά με το σεβασμό και τη διασφάλιση των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών στους οποίους η αναφέρεται η εργασία.

Με τον όρο «λογοκλοπή» χαρακτηρίζεται η παρουσίαση εργασίας με ιδέες και ευρήματα άλλων χωρίς αναφορά στις πηγές ή ακόμα και μεταφορά σχολίου χωρίς αναφορά στη σχετική πηγή. Η λογοκλοπή είναι εγκληματική πράξη, η οποία τιμωρείται. Η λογοκλοπή δεν είναι αποδεκτή στο ακαδημαϊκό γίγνεσθαι και συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Αποτελεί ατομική ευθύνη του φοιτητή η πιστή τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ο Κώδικας αναφέρει ότι τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας απαγορεύεται να χρησιμοποιούν τις ιδέες, τις απόψεις και τις

λέξεις τρίτων χωρίς σαφή και ρητή αναγνώριση της πηγής τους (παράθεση αναφοράς ή παραπομπής). Κάθε έλλειψη αναγνώρισης, ακόμα και ακούσια, θεωρείται λογοκλοπή και παραβιάζει τους κανόνες δεοντολογίας. Για την αποφυγή λανθασμένης χρήσης πηγών και την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, χρησιμοποιείται από τους φοιτητές το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής, μέσω του eClass (Εργασίες). Για να εγκρίνει ο Επιβλέπων την υποβολή της Έκθεσης της πτυχιακής εργασίας προς βαθμολόγηση, πρέπει να έχει ελέγξει από την ‘Αναφορά Κειμενικής Ταύτισης’ του εκάστοτε λογισμικού εργαλείου λογοκλοπής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ότι αυτή είναι μικρότερη του 20% του ‘καθαρού κειμένου’, με την επιφύλαξη της αναγνώρισης των πηγών του ταυτιζόμενου κειμένου, παράλειψη της οποίας συνιστά σε κάθε περίπτωση λογοκλοπή. Ως ‘καθαρό κείμενο’ νοείται το κείμενο από το οποίο έχουν αφαιρεθεί από την Έκθεση της πτυχιακής εργασίας τα περιεχόμενα, το εξώφυλλο, η περίληψη, η βιβλιογραφία, τα παραθέματα και τα παραρτήματα. Η Αναφορά Κειμενικής Ταύτισης συνοδεύει την Έκθεση της πτυχιακής εργασίας προς βαθμολόγηση και ελέγχεται επίσης από τους εξεταστές. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί εκ των υστέρων εκτεταμένη κειμενική ταύτιση ή λογοκλοπή σε πτυχιακή εργασία πτυχιούχου, θα κινηθεί διαδικασία ανάκλησης της χορήγησης του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Συμβουλές:

- Αποφεύγουμε να εμπεριέχουμε αυτούσια τμήματα βιβλίων ή άρθρων ή οποιασδήποτε άλλης πηγής χρησιμοποιούμε αυτολεξεί. Αν αυτό είναι απαραίτητο, θα πρέπει τα συγκεκριμένα περιεχόμενα να περικλείονται σε εισαγωγικά και να αναφέρεται ο συγγραφέας, η ημερομηνία και η σελίδα της πηγής.
- Όταν κάνουμε παράφραση ή σχολιασμό πηγής θα πρέπει να αναφέρουμε τα στοιχεία της, όπως επίσης και όταν χρησιμοποιούμε διάγραμμα, πίνακα, εικόνα και κάθε είδους υλικό.

### **3. Διάρκεια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και αξιολόγηση πτυχιακών εργασιών**

#### **3.1. Διάρκεια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας**

Η διάρκεια της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας δεν δύναται να είναι μικρότερη από τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Εάν ο φοιτητής/τρια δεν έχει ολοκληρώσει εντός του ακαδημαϊκού εξαμήνου δικαιούται παράταση ενός επιπλέον ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας δεν μπορεί να υπερβεί τη διάρκεια των δύο συνεχόμενων ακαδημαϊκών εξαμήνων (12 μήνες). Σε περίπτωση που το διάστημα των 6 μηνών παράτασης παρέλθει, ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα να υποβάλλει εκ νέου αίτηση για παράταση της εργασίας ακόμα και εάν το επιθυμεί ο εισηγητής. Σε περίπτωση που δεν μπορεί να συνεχιστεί η πτυχιακή εργασία (είτε λόγω λήξης των προθεσμιών είτε λόγω προσωπικής επιθυμίας του φοιτητή είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο), ο εισηγητής διατηρεί τα πνευματικά δικαιώματα της

εργασίας. Εάν το μέλος ΔΕΠ επιθυμεί μπορεί να συνεχίσει το ίδιο θέμα με άλλον φοιτητή ή να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα που έχουν προκύψει έως την στιγμή διακοπής της συνεργασίας. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής υποχρεούται είτε να καταθέσει εκ νέου αίτηση ανάθεσης πτυχιακής εργασίας (με διαφορετικό θέμα και εισηγητή) είτε αντί αυτού να αιτηθεί την παρακολούθηση των μαθημάτων επιλογής που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται, για τον έλεγχο της προόδου του/της, να συναντά /επικοινωνεί με τον εισηγητή του τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα.

Σε περίπτωση αποχώρησης του Επιβλέποντος κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, η Συνέλευση Τμήματος ορίζει νέο Επιβλέποντα από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για τη συνέχιση της εκπόνησης, το αργότερο εντός μηνός από την αποχώρηση.

### **3.2. Αξιολόγηση πτυχιακών εργασιών και κριτήρια βαθμολόγησης**

Η εξέταση των πτυχιακών εργασιών γίνεται αποκλειστικά μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση παράτασης (διάρκειας 6 μηνών) της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, η εξέταση της πτυχιακής εργασίας γίνεται μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου.

Η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται από επιτροπή η οποία αποτελείται από 3 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εκ των οποίων το 1 μέλος είναι εκείνο το οποίο επιβλέπει την πτυχιακή εργασία. Τα μέλη της επιτροπής καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας γίνεται από καθένα από τα 3 μέλη, με βάση τα παρακάτω 5 κριτήρια και με ημιακέραιους ή ακέραιους βαθμούς στην κλίμακα 0-10. Ακολουθούν 5 πίνακες που περιγράφουν αυτά τα κριτήρια. Ο βαθμός για καθένα από αυτά πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας του εκάστοτε κριτηρίου και το άθροισμα αποτελεί το γενικό βαθμό του κάθε μέλους της επιτροπής. Ο τελικός βαθμός της πτυχιακής εργασίας είναι ο μέσος όρος των γενικών βαθμών κάθε μέλους της επιτροπής και η εργασία θεωρείται προβιβάσιμη αν ο βαθμός είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5. Αν οι βαθμολογίες των τριών εξεταστών διαφέρουν περισσότερο των 3 μονάδων, ο Γραμματέας του Τμήματος δεν καταχωρεί τον βαθμό, ενημερώνει σχετικά τον Πρόεδρο του Τμήματος, ο οποίος ακολούθως ορίζει 4<sup>ο</sup> εξεταστή από τα Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, η βαθμολογία του οποίου καταχωρείται ως τελικός βαθμός.

1 <sup>ο</sup> κριτήριο: Μορφή, δομή και περιεχόμενο (συντελεστής βαρύτητας 15%)	
Βαθμός	Αιτιολόγηση-Επίπεδο
10	Άριστο
9-9,5	Πάρα πολύ καλό
8-8,5	Πολύ καλό
7-7,5	Αρκετά καλό
6-6,5	Καλό
5-5,5	Αποδεκτό
0-4,5	Μη αποδεκτό

2 <sup>ο</sup> κριτήριο: Επάρκεια βιβλιογραφικής ανασκόπησης (συντελεστής βαρύτητας 25%)	
Βαθμός	Αιτιολόγηση-Επίπεδο
10	Άριστο
9-9,5	Πάρα πολύ καλό
8-8,5	Πολύ καλό
7-7,5	Αρκετά καλό
6-6,5	Καλό
5-5,5	Αποδεκτό
0-4,5	Μη αποδεκτό

3 <sup>ο</sup> κριτήριο: Μεθοδολογία και συμμόρφωση με τους κανόνες ηθικής (συντελεστής βαρύτητας 25%)	
Βαθμός	Αιτιολόγηση-Επίπεδο
10	Άριστο
9-9,5	Πάρα πολύ καλό
8-8,5	Πολύ καλό
7-7,5	Αρκετά καλό
6-6,5	Καλό
5-5,5	Αποδεκτό
0-4,5	Μη αποδεκτό

4 <sup>ο</sup> κριτήριο: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων και επίδειξη κριτικής ικανότητας στη συζήτηση (συντελεστής βαρύτητας 20%)	
Βαθμός	Αιτιολόγηση-Επίπεδο
10	Άριστο
9-9,5	Πάρα πολύ καλό
8-8,5	Πολύ καλό
7-7,5	Αρκετά καλό
6-6,5	Καλό
5-5,5	Αποδεκτό
0-4,5	Μη αποδεκτό

5 <sup>ο</sup> κριτήριο: Προφορική παρουσίαση, επάρκεια απαντήσεων στις ερωτήσεις και συνεργασία κατά τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας (συντελεστής βαρύτητας 15%)	
Βαθμός	Αιτιολόγηση-Επίπεδο
10	Άριστο
9-9,5	Πάρα πολύ καλό
8-8,5	Πολύ καλό
7-7,5	Αρκετά καλό
6-6,5	Καλό
5-5,5	Αποδεκτό
0-4,5	Μη αποδεκτό